

การบริหารโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่ วิถีคุณภาพโรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเลย เขต 2

Academic Project Management to Develop the Quality of Education According to the Concept of a New Normal Way of Quality Ban Nong E Keng School under the Jurisdiction of Loei Primary Educational Service Area Office 2

เพ็ญศรี แสนภา | Pensri Saenpao

โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2
Nongekeng School under the Loei Primary Educational Service Area Office 2

บทคัดย่อ

การประเมินครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 2) ศึกษาผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน และการถ่ายโยงความรู้ 3) ประเมินความพึงพอใจที่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน รวมทั้งหมด 130 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามประเมินโครงการ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 แบบสอบถามศึกษาประเมินโครงการ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 และแบบสอบถามความพึงพอใจ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการประเมิน ประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 2) ผลการศึกษาผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน และการถ่ายโยงความรู้ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 3) ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การบริหารโครงการ; การพัฒนาคุณภาพการศึกษา; แนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ

ABSTRACT

The Assessment aims to 1) Evaluation of Context, Input, Process and Product of Academic Project to Develop the Quality of Education According to the Concept of a New Normal Way of Quality Ban Nong E Keng School under the Jurisdiction of Loei Primary Educational Service Area Office 2. 2) Study the impact effectiveness sustainability and transportability. 3) Assessment satisfaction. Assessment were School directors, Teachers and educational personnel, students, basic education committees and parents of students 130 persons by Stratified Random Sampling. Used tools: Project assessment questionnaire the reliability levels were 0.95, Project assessment study questionnaire the reliability levels were 0.96 and satisfaction questionnaire the reliability levels were 0.95. The statistics used in the quantitative data analysis including percentage, mean, standard deviation.

The results were as follows : 1) The results of The Evaluation of Evaluation of Context, Input, Process and Product as a whole was at highest level in all aspects. 2) Study results impact effectiveness sustainability and transportability overall, the opinions were at the highest level in all aspects. 3) The results of the assessment The satisfaction forwards Academic Project to Develop the Quality of Education According to the Concept of a New Normal Way of Quality Ban Nong E Keng School under the Jurisdiction of Loei Primary Educational Service Area Office 2 as a whole was at highest level.

Keyword : Academic Project Management; Develop the Quality of Education;
New Normal Way of Quality

บทนำ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่เป็นพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกอย่าง ซึ่งเป็น ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และ กระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2550) การจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จจะต้องอาศัย กระบวนการสำคัญ 3 กระบวนการได้แก่ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศ การศึกษา ที่จะส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตรที่กำหนดไว้ และเป็นไปตาม เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ ที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัดเน้นให้มีการ ปฏิบัติอย่างเป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยส่งเสริมให้หน่วยปฏิบัติเป็นที่ไว้วางใจของผู้รับบริการหรือ เรียกว่ามีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ดี นั่นคือสถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาที่ยึดสภาพปัญหาความ ต้องการและให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจัยหลักในการวางแผนร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สถานศึกษาจะต้องมีการระดมสมองในการวิเคราะห์สภาพ ภายในและภายนอก เพื่อให้ได้ข้อสรุปในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของ บุคลากรภายในสถานศึกษาที่เป็นผู้ให้บริการและสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับ บริการทางการศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาจะต้องมีการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม มีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่ชัดเจน

จะต้องมุ่งเน้นกระบวนการสร้างคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด มีแผนระยะยาวที่ใช้เป็นแนวทางยกระดับคุณภาพของการศึกษาของสถานศึกษาที่ตลอดจนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ชัดเจน เหมาะสม และถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งมีหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่สำคัญ เป็นไปตามทิศทางที่กำหนดซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จะต้องอาศัยกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีวิสัยทัศน์ (Vision) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นองค์กรแห่งความเป็นเลิศ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาสู่ระดับสากล บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีกลยุทธ์ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ กลยุทธ์ที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กลยุทธ์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ กลยุทธ์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา กลยุทธ์ที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และกลยุทธ์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาเป้าหมาย มาตรการและตัวชี้วัดความสำเร็จนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้ จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2, 2562)

โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 พัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใต้วิสัยทัศน์ มุ่งพัฒนาเด็กและผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรสู่มาตรฐานวิชาชีพ ภายใต้การบริหารยึดหลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วม รักษาความเป็นไทย น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา จากการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า สภาพปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังนี้ จำนวนประชากรวัยเรียนลดลงและผู้ปกครองบางส่วนมีค่านิยมในการส่งนักเรียนไปเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนเอกชน ความเจริญด้านเทคโนโลยี ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมค่านิยมในการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม เช่น การเล่นเกมออนไลน์ ของนักเรียนส่งผลต่อการเรียน วัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ใช้งบประมาณซ่อมบำรุง และดูแลรักษา การใช้เทคโนโลยีมากขึ้นทำให้ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคสูง การสื่อสารภายในไม่ถึงถึง เครือข่ายผู้ปกครองไม่เข้มแข็ง นักเรียนส่วนใหญ่ พ่อแม่ไปทำงานต่างจังหวัด นักเรียนอยู่ในความดูแลของญาติ ซึ่งผู้ปกครองดังกล่าวขาดความรู้ ความเข้าใจในการดูแลนักเรียน เช่นสอนการบ้าน สอนอ่านหนังสือ และเนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนครูไม่ครบชั้น และสอนไม่ตรงวิชาเอก ส่งผลให้ครูขาดความเชื่อมั่นในการสอน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบางกลุ่มสาระวิชายังไม่บรรลุเป้าหมาย (โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง, 2562) ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพนั้นจึงจำเป็นต้องมีการประเมินโครงการเพื่อวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพหรือไม่ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้บรรลุผลตามเป้าหมาย จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า รูปแบบการประเมินโครงการโดยใช้ชิปโมเดล (CIPP Model) เสนอโดยศาสตราจารย์ สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) แห่งมหาวิทยาลัยโอไฮโอ สหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ.1970 เป็นรูปแบบที่เป็น

การประเมินเพื่อการตัดสินใจโดยเฉพาะ และเป็นรูปแบบที่ได้รับความสนใจและนำมาใช้อย่างแพร่หลายจากนักประเมินในปัจจุบันเนื่องจากมีจุดเน้นที่สำคัญ คือใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และเป็นการประเมินที่เป็นระบบ ครอบคลุมทุกด้าน ทุกขั้นตอน เหมาะกับการตัดสินใจและประสิทธิภาพของโครงการ (รัตนะ บัวสนธ์, 2556)

การบริหารโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 กำหนดการประเมินโครงการโดยรูปแบบจำลองชิปปี้ (CIPP Model) เป็นกระบวนการที่ใช้ดุลยพินิจหรือค่านิยมและข้อจำกัดต่างๆ ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการเปรียบเทียบผลที่ได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2553) ในการประเมินดังกล่าวประกอบด้วย การประเมินสภาพแวดล้อม การประเมินปัจจัยเบื้องต้น การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต (ทิตินา แคมมณี, 2546; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2553; สมคิด พรหมจ้อย, 2552; Stufflebeam และ Daniel, 2003) และรูปแบบการประเมิน CIPIEST เป็นส่วนปรับขยายของรูปแบบการประเมิน CIPP โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation) (ทีปทัศน์ ชินตาปัญญากุล, สมจิตร เรืองศรี, กิตติศักดิ์ ลักษณะ และพรภิรมย์ หลงทรัพย์, 2560)

ดังนั้น ผู้ประเมินในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่บริหารจัดการและอำนวยการด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้ขับเคลื่อนและบริหารโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 และกำหนดให้มีการประเมินโครงการโดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบชิปปี้ (CIPP model) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยใช้รูปแบบการปรับส่วนขยายการประเมินด้านผลผลิต ในด้านผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และ การถ่ายทอดความรู้ (Transportability) เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ได้แนวทางการบริหารโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ตอบสนองนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1) เพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

2) เพื่อศึกษาผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายทอดความรู้ (Transportability) ของโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

3) เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

วิธีดำเนินการประเมิน

รายงานการประเมินโครงการ เรื่อง การบริหารโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ดำเนินการ ดังนี้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 11 คน นักเรียน จำนวน 86 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 86 คน ในปีการศึกษา 2563 รวมทั้งหมด 192 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 8 คน นักเรียน จำนวน 58 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 6 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 58 คน ในปีการศึกษา 2563 รวมทั้งหมด 130 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามการประเมินตามรูปแบบชิปปี้ (CIPP model) แบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80 – 1.00

2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และ การถ่ายทอดความรู้ (Transportability) แบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80 – 1.00

2.3 แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ แบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80 – 1.00

3) การรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้ประเมินทำโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

3.2 ผู้ประเมินนำแบบประเมินโครงการและแบบประเมินความพึงพอใจไปให้ กลุ่มตัวอย่าง ประเมินหลังจากโครงการเสร็จสิ้น จำนวน 130 ฉบับ

3.3 ผู้ประเมินรับแบบประเมินคืนด้วยตนเอง และได้รับกลับคืนมาจำนวน 130 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 ผู้ประเมินตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามประเมิน

3.5 ผู้ประเมินนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

4.2 ผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ในตอนที่ 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลความหมายตามเกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Midpoint) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีความคิดเห็น/ ความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีความคิดเห็น/ ความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีความคิดเห็น/ ความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีความคิดเห็น/ ความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีความคิดเห็น/ ความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 ผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ โดยใช้การแจกแจงความถี่เป็นตารางแล้วนำเสนอความเรียงท้ายตาราง

ผลการประเมินและอภิปรายผล

1) ผลการประเมินโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมรายด้าน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างในการประเมินโครงการ โดยรวมรายด้าน

โครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิด วิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านสภาพแวดล้อม	4.59	0.54	มากที่สุด
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น	4.52	0.54	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการ	4.58	0.53	มากที่สุด
4. ด้านผลผลิต	4.60	0.62	มากที่สุด
โดยรวม	4.57	0.56	มากที่สุด

ผลการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับแนวคิดคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) ได้เสนอองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) ด้านโอกาส (Opportunity) 2) ด้านคุณภาพ (Quality) 3) ด้านประสิทธิภาพ (Performance) และ 4) ด้านความปลอดภัย (Safety) และผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดการประเมินโครงการโดยรูปแบบจำลองซีป (CIPP

Model) ที่ประกอบด้วย 1) การประเมินสภาพแวดล้อม 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น 3) การประเมินกระบวนการ 4) การประเมินผลผลิต (ทีตนา แคมมณี, 2546; สมคิด พรหมจ้อย, 2552; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2553; Stufflebeam และ Daniel, 2003) ได้เสนอการประเมินโดยรูปแบบจำลองชิป (CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง มีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์การประเมิน คือ การให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเน้นการแบ่งแยกบทบาทของการทำงานระหว่าง ฝ่ายประเมินกับ ฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือฝ่ายประเมินมีหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาข้อมูล และนำผลการประเมินที่ได้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี ทั้งนี้เพื่อป้องกันการมีอคติในการประเมิน ดังที่ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้เสนอว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกอย่าง ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และสถานศึกษาจะต้องมีการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม มีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่ชัดเจน จะต้องมุ่งเน้นกระบวนการสร้างคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด มีแผนระยะยาวที่ใช้เป็นแนวทางยกระดับคุณภาพของการศึกษาของสถานศึกษาที่ตลอดจนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ชัดเจน เหมาะสม และถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งมีหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่สำคัญ เป็นไปตามทิศทางที่กำหนดซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จะต้องอาศัยกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) สอดคล้องกับการประเมินโครงการของ เอกชัย ศรีวิไล (2560) ได้ศึกษาการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนนาร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยใช้รูปแบบประเมิน 360 องศา ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ 360 องศาโดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับเหมาะสมมาก และสอดคล้องกับการประเมินโครงการของศิริรัตน์ นิลนาถ (2562) ได้ประเมินโครงการเรื่อง การประเมินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร ผลการประเมินพบว่า ด้านสภาพแวดล้อม (Context Evaluation: C) โดยภาพรวมพบว่ามี ความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation: I) โดยภาพรวมพบว่ามี ความเพียงพอ/เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) โดยภาพรวมพบว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) โดยภาพรวมพบว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งสอดคล้องกับการประเมินโครงการของเกษร คำวิไล (2564) ได้ประเมินโครงการเรื่อง การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการประเมินปรากฏ ดังนี้ 1) การประเมินโครงการระดม

ทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผลผลิต ด้านกระบวนการ ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านสภาพแวดล้อม

2) ผลการศึกษาผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายทอดความรู้ (Transportability) ของโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการศึกษาโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมรายด้าน

ผลการศึกษาโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนอง อีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. ผลกระทบ (Impact)	4.57	0.51	มากที่สุด
2. ประสิทธิภาพ (Effectiveness)	4.61	0.52	มากที่สุด
3. ความยั่งยืน (Sustainability)	4.59	0.51	มากที่สุด
4. การถ่ายทอดความรู้ (Transportability)	4.60	0.54	มากที่สุด
โดยรวม	4.59	0.52	มากที่สุด

ผลการศึกษาผลกระทบ (Impact) ประสิทธิภาพ (Effectiveness) ความยั่งยืน (Sustainability) และการถ่ายทอดความรู้ (Transportability) ของโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ประเมินได้ศึกษาองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) ได้เสนอองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ ด้านโอกาส (Opportunity) มี 5 องค์ประกอบย่อย คือ (1) การเข้าถึงเท่าเทียมและเสมอภาค (2) การใช้ระบบสารสนเทศพัฒนาการศึกษา (3) การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ (4) การขับเคลื่อนการศึกษาเพื่ออาชีพ (5) การเพิ่มช่องทางในการเลือกศึกษาด้านคุณภาพ (Quality) มี 7 องค์ประกอบย่อย คือ (1) ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย (2) นวัตกรรมการบริหารจัดการ (3) ระบบการคัดเลือกบุคลากร (4) หลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการ (5) การเสริมทักษะการเรียนรู้ (6) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (7) เครือข่ายมีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุน ด้านประสิทธิภาพ (Performance) มี 5 องค์ประกอบย่อย คือ (1) การใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อน (2) การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาค (3) การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน (4) ความรับผิดชอบการศึกษาในทุกระดับ (5) การสร้างกลไกในการตรวจสอบ ด้านความปลอดภัย

(Safety) มี 5 องค์ประกอบย่อย คือ (1) ความตระหนักความปลอดภัย (2) ทักษะด้านการป้องกันตัวเอง (3) การสร้างกลไกตามหลักธรรมาภิบาล (4) การป้องกันผู้เรียนจากการถูกคุกคาม (5) ภาวศึเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ และผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมิน CIPIEST ดังที่ รัตนะ บัวสนธ์ (2556); ทิปัทสน์ ชินตา ปัญญากุล, สมจิตร เรืองศรี, กิตติศักดิ์ ลักขณา และพรภิรมย์ หลงทรัพย์ (2560); Stufflebeam และ Shinkfield (2007) เสนอว่า ได้ปรับขยายรูปแบบการประเมิน CIPP โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต (products evaluation) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (impact evaluation: I) การประเมินประสิทธิผล (effectiveness evaluation: E) การประเมินความยั่งยืน (sustainability evaluation: S) และการประเมินการถ่ายโยงความรู้ (transportability evaluation: T) สิ่งที่ได้รับจากการประเมิน ได้แก่ โครงการหรือหลักสูตร แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงต่าง ๆ โดยที่ส่วนขยายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นนี้มีความหมายครอบคลุมรวมถึงการประเมินผลผลิตเดิมและการประเมินผลลัพธ์ ทั้งนี้ความหมายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้น พิจารณาได้จากการตั้งคำถามการประเมิน (evaluation questions) แต่ละมิติ สอดคล้องกับการประเมินโครงการของ วิไลวรรณ ทรงกลด (2557) ได้ประเมินโครงการ เรื่อง การประเมินโครงการการพัฒนาความสามารถด้านการคิดของนักเรียนโรงเรียนบ้านสิริขุนหาญ องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ผลการประเมินพบว่า ด้านผลกระทบพบว่านักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น ด้านประสิทธิผลพบว่า การดำเนินการช่วยพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนโครงการและการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความยั่งยืนพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ในการเรียนและพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากที่สุดและครูเกิดความมุ่งมั่นและแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองและพัฒนานักเรียนด้วยการจัดการสอนหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการคิด ด้านการถ่ายทอดส่งต่อพบว่ามีการขยายผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการคิดไปสู่ครูระดับอนุบาลเกิดการเรียนรู้เทคนิคการสอนและการจัดกิจกรรมใหม่ ๆ และประเด็นผลลัพธ์ของโครงการโดยรวมผ่านเกณฑ์การประเมินและอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรัญญูภรณ์ ชาลีรักษ์ (2564) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ มีส่วนประกอบของรูปแบบ 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ส่วนที่ 2 เนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ และกระบวนการติดตามประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ และส่วนที่ 3 เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบความคิดเห็นประเด็นความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และความมีประโยชน์ของการใช้รูปแบบติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ โดยภาพรวมทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก อีกทั้งสอดคล้องกับการประเมินโครงการของ เกษร คำวิโส (2564) ได้ประเมินโครงการเรื่อง การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการประเมินโครงการพบว่า การศึกษาผลกระทบ (Impact) มี 6 ข้อ ประสิทธิภาพ (Effectiveness) มี 6 ข้อ ความยั่งยืน (Sustainability) มี 5 ข้อ และการถ่ายโยงความรู้ (Transportability) มี 5 ข้อ

3) ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างในการประเมินความพึงพอใจต่อโครงการ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ	4.54	0.51	มากที่สุด
2. ด้านความร่วมมือ	4.58	0.50	มากที่สุด
3. ด้านคุณภาพ	4.61	0.50	มากที่สุด
โดยรวมทุกด้าน	4.58	0.50	มากที่สุด

ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ดังที่สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2557) ได้เสนอว่า คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 6 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ด้วยการพัฒนาคนให้มีความสามารถพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับ การได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน การให้การศึกษาแก่เด็กหรือ เยาวชนในชาติให้มีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งมีคุณธรรม มีทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพ เป็นพลเมืองที่ดี และสังคมยอมรับนั้น จะช่วยพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีวิสัยทัศน์ (Vision) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 เป็นองค์กรแห่งความเป็นเลิศ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาสู่ระดับสากล บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีกลยุทธ์ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ กลยุทธ์ที่ 2 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กลยุทธ์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ กลยุทธ์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา กลยุทธ์ที่ 5 ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และกลยุทธ์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาเป้าหมาย มาตรการและตัวชี้วัดความสำเร็จนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้ จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ

มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2, 2562) สอดคล้องกับการประเมินโครงการของ ภัทรนิษฐ์ วงศ์บุญฤทธิ์, สุระศักดิ์ ฉายขุนทด และไกร เกษทัน (2563) ได้ประเมินโครงการเรื่อง การประเมินผลโครงการ การพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต จิตสาธารณะและธรรมแห่งใจด้วย S & S Model และวิธี ทอ.บ. ตามรอยพ่ออย่างยั่งยืน ผลการประเมินโครงการพบว่า มีข้อเสนอแนะคือ 1) สถานศึกษาควรดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง 2) ผู้บริหารควรพัฒนาสนับสนุนและสร้างความร่วมมือในการดำเนินโครงการ 3) ควรจัดระบบการประสานงานภายในให้ชัดเจน สร้างความเข้าใจระหว่างกันให้มากขึ้น และ 4) ควรประสานความร่วมมือในการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกให้เพิ่มมากขึ้น และสอดคล้องกับการประเมินโครงการของ สายฟ้า หาสุข และธิดา พิลาถ์ (2565) ได้ประเมินโครงการ เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการประเมินโครงการพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 อยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งสอดคล้องกับการประเมินโครงการของ Bunyamin (2009) ได้ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาสื่ออาชีพบนเว็บ (WBCE) โดยกระทรวงการศึกษาแห่งชาติ (MoNE) ตามแบบทฤษฎีชิป CIPP ของ Stufflebeam และระดับการประเมินของ Guskey ในภาคเรียนฤดูใบไม้ผลิ ปี 2009 ผลการประเมินโครงการพบว่า มีข้อเสนอแนะว่าโครงการ WBCE ควรจะดำเนินอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทุกเนื้อหาวิชามากกว่าจะจัดในช่วงเวลาสั้น ๆ

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการประเมินโครงการ เรื่อง การบริหารโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.54) ซึ่งเมื่อนำมาจัดอันดับค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่า การประเมินโครงการในด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ด้วยการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นเป็นการประเมินผลระบบโครงสร้างรวมทั้งระบบการจัดการต่าง ๆ เพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยพิจารณาถึงปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ และเป็นการประเมินทรัพยากรที่จำเป็นที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงานว่ามีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสมและมีความเพียงพอต่อการปฏิบัติหรือไม่อย่างไร ดังนั้น ผู้บริหารในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการกำหนดนโยบายอย่างชัดเจนและขับเคลื่อนนโยบายด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามสภาพบริบทสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนการใช้ประเมินผลการประเมินโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ ตามบริบทอย่างเหมาะสม และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำนโยบายด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ มาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมีการมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุน และติดตามการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพโดยชุมชนและภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตามโครงการอย่างสม่ำเสมอ

2.3 ครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บริหารมอบหมาย โดยพิจารณาจากผลการประเมินโครงการที่ผ่านนำมาปรับปรุงบูรณาการในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม

2.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรให้คำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะ และให้การสนับสนุนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ

2.5 ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรให้การสนับสนุนตามความเหมาะสมในขับเคลื่อนการบริหารโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2

3. ข้อเสนอแนะในการประเมินครั้งต่อไป

ผลจากการประเมินโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านปัจจัยเบื้องต้นพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเมื่อนำมาจัดอันดับค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ควรมีการวิจัยในครั้งต่อไปลงเชิงลึกเพื่อประเมินโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านดังกล่าวให้มีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาในลักษณะการพัฒนารูปแบบ หรือการพัฒนากลยุทธ์ที่จะส่งผลให้การประเมินโครงการด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดวิถีใหม่วิถีคุณภาพ โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อนักเรียนอย่างสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- เกษร คำวิโส. (2564). การประเมินโครงการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. *วารสารวิชาการแสงอีสาน*, 18(2), 87-96.
- ทิตนา แคมมณี. (2546). *กิจกรรมปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.
- ทิปทัศน์ ชินตาปัญญากุล, สมจิตร เรืองศรี, กิตติศักดิ์ ลักษณะ และพรภิรมย์ หลงทรัพย์. (2560). การประเมินหลักสูตรแนวใหม่: CIPPIest THE NEW CURRICULUM EVALUATION: CIPPIest MODEL. *วารสารพยาบาลตำรวจ*, 9 (2), 203-212.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ภัทรนิษฐ์ วงศ์บุญญฤทธิ์, สุระศักดิ์ ฉายขุนทด และไกร เกษทัน. (2563). การประเมินผลโครงการ การพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต จิตสาธารณะและธรรมแห่งใจด้วย S & S Model และวิถี ทอ.บ. ตามรอยพ่ออย่างยั่งยืน การประเมินผลโครงการการพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิต จิตสาธารณะ และธรรมแห่งใจด้วย S & S Model กับวิถี ทอ.บ. ตามรอยพ่ออย่างยั่งยืน ของโรงเรียนทหารอากาศบำรุง จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 14 (2), 173-185.
- รัตน์ บัสนน. (2556). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัทวี. พรินท์ (1991) จำกัด.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง. (2562). *รายงานการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562*. เลย: โรงเรียนบ้านหนองอีเก้ง.
- วรัญญูธรรณ ชาลีรักษ์. (2564). *การพัฒนารูปแบบติดตามและประเมินการดำเนินงานตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา.
- วิไลวรรณ ทรงกลด. (2557). *รายงานการประเมินโครงการการพัฒนาความสามารถด้านการคิดของนักเรียนโรงเรียนบ้านสิริขุนหาญองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ*. ศรีสะเกษ: โรงเรียนบ้านสิริขุนหาญ.
- ศิริรัตน์ นิลนาก. (2562). *การประเมินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2557). *นโยบายสาธารณะ: แนวคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). *วิธีวิทยาการประเมิน : ศาสตร์แห่งคุณค่า*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายฟ้า หาสีสุข และจินดา พิลาล้า. (2565). การประเมินโครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 2(1), 33-42.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. (2562). *รายงานการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562*. เลย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- _____. (2553). *คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- _____. (2563). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- เอกชัย ศรีวิไล. (2560). การประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนนำร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยใช้รูปแบบประเมิน 360 องศา. ปรินญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Bunjamin. (2009). *The Effectiveness of using Dicstom Technique to Teach Descriptive Writing to the Eleventh Grade Students of MAN 2 Palembang*. Master's Thesis in University of Sriwijaya, Palembang, Indonesia.
- Stufflebeam and Daniel, (2003). The CIPP model for Evaluation. International. *Handbook of Educational Evaluation*, 9, 31-62.
- Stufflebeam, D. L. and Shinkfield, A.J.(2007). *Evaluation theory model & Applications*. CA: Jossey-Bass.